

San Pablobi GALACIA

Bainni utire toyani saobi

Saludo

1 ¹Yë'ë, Pablo hue'leguëbi Riusu ta'yeyejiye yo'o conguë ba'iguë'ë. Ja'nca ba'iguëna, bainbi yë'ëre gare cuencueni raomaë'ë. Bainbi yë'ëni coca gare ye'yomaë'ë. Mai Ëjaguë Jesucristo, mai Taita Riusu, bacuabi yë'ëre cuencueni raoni, yë'ëni coca ye'yohuë. Jesucristobi junni tonguëna, Taita Riusubi baguëte huajëguëte re'huabi. Ja'nca re'huaguëbi yë'ëre cuencueni raoni, baguë ta'yeyejiye yo'o conguëre yë'ëre re'huabi. ²Yureca, yë'ë, yë'ë gaje bain Cristo bain naconi, yëquënabiënjo'onre ba'ijëen, mësacua Cristo bain Galacia yijare ba'i jubéan si'lacuani utire toyani saoyë yéquëna. ³Mai Taita Riusu, mai Ëjaguë Jesucristobi mësacuani ai oire bani conjën, mësacuani ai recoyo bojo güeseye masiyë. ⁴Mai Taita Riusubi cuencueni raoguëna, Jesucristobi mai gu'a jucha zemosi'ajëguëte re'huabi. Ja'nca re'huaguëbi yë'ëre cuencueni raocuana ti'anni, Riusubi si'nsema'ija'guë caguë, mai jéayete ñobi. Mai gu'a jucha ro'ire junni tonguëna, Riusu bainreba si'lärën ba'iyé poryë'ë mai. ⁵Ja'an ta'yeyejiye Ëjaguë Riusu ba'iyete gare caraye bojo cocare cajën bañuni.

No hay otro mensaje de salvación

⁶Riusubi mësacuani ai oire baguë conza caguë, Cristo ba'iyete mësacuani ñoni, Cristo bain ba'iyé mësacuare choiguëna, mësacuabi achahuë. Ja'nca achani ba'icuabi yureca teuaguëbi yë'ëre cuencueni rao'e jéana baguëte jo'cani senjojënnna, gue ro'taye beoye sa'ntiyë yë'ë. Yequëcuabi tin ma'are ro coquejëen ñojënnna, mësacuabi ja'an ma'aja'an ganini, Riusu bain ruiñu cajën, bacua coca quëani achose'ere te'e jéana achani yo'ohuë. ⁷Riusu bain

ba'iyé yëtoca, tin ma'abi sani ti'añé gare porema'iñë. Cristoni si'a recoyo ro'taye se'gabi Riusu bain ba'iyé poreyë mai. Yequëcuabi mësacuana ti'anni, tin cocare ro hui'ya yihuojën, tin ma'are ñeñojën, ro coqueye se'ga ba'iyë bacua. ⁸Yequënabi mësacuana ti'anni, Riusu cocarebare mësacuani quëani achojën, Riusu bain ba'iyé te'e ruiñé cani achohuë. Yequëcuabi mësacuana ti'anni, Yequëna jubë bain ba'iyé cajën, o Riusu coca cacua ba'iyé cajën, tin quëani achotoca, Riusu bënni senjoñe se'ga ba'iji bacuare. ⁹Ganreba caguë, ai bëiñe si'a jëja yihuoguë, mësacuani se'e quëayë yë'lë. Yequëcuabi mësacuana ti'anni, yëquëna quëani achose'e'ru tin cocare quëani achotoca, Riusu bënni senjoñe se'ga ba'ija'guë bacuare, cayë yë'lë. ¹⁰Ja'nca caguëbi yequëcua case'e'ru yo'oma'iguë, ro bain re'oye ññañe gare ro'taye beoye ba'iyë yë'lë. Riusu re'oye ññañe se'gare ejoguë, baguë yo'o case'ere yo'oguë ba'iyë yë'lë. Ro bain re'oye ññañete ro'tatoca, Cristoni yo'o conguë gare beore'ahuë yë'lë.

Cómo llegó Pablo a ser apóstol

¹¹Yureca, yë'lë bain sanhuë, ñen cocare mësacuani quëani achoguëna, mësacua achani ye'yejé'én. Yë'lë yua Riusu cocarebare quëani acho bi'raguëna, ro bain ye'yose'e gare beobi. ¹²Ja'an cocare ye'yeto, ro bain yihuoni ye'yooyete gare senmaë'ë yë'lë. Riusu ye'yooye se'gare senguëna, Jesucristobi baguë cocarebare yë'ëni masi giueseguë, guënamëbi na'oní yë'ëni cuencueni ñnobi.

¹³Yë'lë ja'anré yo'oguë ba'ise'e, judío bain naconi bacua Riusu cocare ye'yeguë ba'iguëna, mësacua masiyë. Cristo bain jubéanre gare huesoni si'aza caguë, bacua ñe'casiruanna ti'anni, ai coca není, bacuani ai je'o baguë ba'nhuë yë'lë. ¹⁴Judío ira bain ba'isi cocare ye'yeni masito, yë'lë gaje bain ye'yeye'ru quë'rë ai ba'iyé ye'yeni masiguë ba'nhuë yë'lë. Yë'lë ira bain ba'isi'cua yo'ojën ba'ise'e'ru te'e ruiñereba yo'ozá caguë, ba cocare ai ye'yeni masiguë ba'nhuë yë'lë. ¹⁵Ja'nca ba'iguëreta'an, Riusubi yë'lë të'ya raisirën quë'rë ja'anrën yë'ëre cuencueni, yë'ëni ai yëreba yëguë, baguë yo'o conguë ba'ija'guëre yë'ëre re'huabi. ¹⁶Ja'nca re'huani, ba'iguë ba'iguë, baguë Zin Jesucristote yë'ëni bojoguë ñnobi. Judío bain jubë ba'ima'icuana sani, Cristo ba'iyete bacuana quëani achojé'én caguë, Jesucristote yë'ëni ñnobi. Ja'nca ñfoguëna, bain masicuani yihuocare senmaë'ë yë'lë. ¹⁷Cristo ta'yeyejiye yo'ore concua, yë'lë re'huase'e'ru quë'rë ja'anré re'huasi'cua, Jerusalén huë'e jobo ba'icua, ja'ancuana yihuocare senni achaguë saimaë'ë yë'lë. Ja'nca saima'iguëbi Arabia yija re'otona sani, ja'anruna bëani, Riusu naconi te'e caguë baë'ë yë'lë. Ja'nca ba'iguë, ja'nrebi jë'te, Damasco huë'e jobona se'e goë'ë yë'lë.

¹⁸Goni, ja'nrebi samute técahuëan bani, Jerusalenna sani, Pedroni ñnajáe'ë. Ñnajani, baguë naconi quince umuguseña se'ga bëani baë'ë.

19 Ja'nca ba'iguë, Pedro, yequë Santiago, mai Ëjaguë Jesucristo yo'jeguë, ja'an samucua se'gani ëñahuë yë'ë. Yequëcuá Cristore ta'yejeiye yo'o concuani ëñamaëlë yë'ë. **20** Riusubi yë'ë recoyote ëñaguëna, mësacuani gare coquemalïñë yë'ë. Te'le ruiñe se'gare mësacuani toyani saoyë. **21** Bacuare ëñani téjini, ja'nrëbi Siria, Cilicia, ja'an yija re'otoñana saë'ë yë'ë. **22** Cristo bain Judea yijare ba'ijën, yuta yë'ëre huesëjën baë'ë. Yë'ë ba'iyete achaye se'ga ba'ijën baë'ë. **23** Yequëcuabi yë'ëre quëajën: "Ja'anguëbi maini ai je'o bani, Cristoni recoyo ro'taye gare jo'cani senjojëlëñ casi'quë, ja'anguëbi yureña Cristoni si'a recoyo ro'ta cocare bainni quëani achoguë ganiji" ja'anre quëajënnna, **24** Cristo bain Judea yija ba'icuabi yë'ë ba'iyete mame re'huase'ere ro'tajën, Riusu ta'yejeiye ba'iguëni ai bojobjen cahuë.

Los otros apóstoles aceptan a Pablo

2 **1** Cristore ta'yejeiye yo'o concuani ëñani téjini, ja'nrëbi catorce técahuëan bani, Jerusalén huë'e jobona se'e saë'ë. Bernabé naconi saiguë, Titore'ga sahuë yë'ë. **2** Riusubi yë'ëre saiye guanseguëna, Jerusalenna saë'ë yë'ë. Sani ti'anni, ru'ru Cristo bain ejacua naconi yahuera'rë ñë'cani, Riusu cocareba quëani achoye, ja'anre bacuani te'e ruiñe quëahuë yë'ë. Yequëré bacuabi yë'ë quëani achoguë ganise'ere gu'aye ro'tatoca, yë'ëbi judfo bain jubë ba'ima'icuani Riusu cocarebare quëani achoguëna, yë'ëni ènsema'iñe caguë, ja'an ganiguë quëani achoguë ba'iyete ejä bainni te'e ruiñe quëahuë yë'ë. **3** Ja'nca quëaguëna, bacuabi yë'ë yo'o yo'oguë ganiñete re'oye ëñani bojohuë. Bacuabi Titore ëñajën, baguë griego bainguë ba'iyete masicuata'an, baguëni go neño ga'nire téyyo guansemaëlë. **4** Ja'an se'gare guansetoca, gare güeye beoye yo'ore'ahuë. Yequëcuaca yëquëna ñë'casirute ba'ijën, go neño ga'nire téyyo guansejën, si'a Moisés coca toyani jo'case'ere'ga bacua yo'oye'ru güina'ru yo'oye guansehuë. Ja'nca guansejënnna, Titoni go neño ga'nire téyyo gare yo'omaë'lë yëquëna. Ja'an guansecuabi ro coquejën ro yahue cacasi'cua baë'ë. Mësacua ro'taye'ru Cristoni si'a recoyo ro'tayë yëquëna cajën, yëquëna jubëna ti'anhuë. Ti'anni, maibi Cristoni recoyo te'e zi'inni bojobjënnna, bacuabi ro ëña rani, ¿Queaca Moisés coca toyani jo'case'ere bacuani yo'o güeseye'ne? cajën, maini ai rëquëye yo'o güeseyete ro'tahuë. **5** Ja'nca ro'tajënnna, bacua guansese'ere gare yo'oye beoye baë'ë yëquëna. Yo'otoca, mësacua'ga ba coca guanseye'ru güina'ru yo'oye ba'ire'ahuë. Yëquënbì mësacuana sani, Cristo ba'iyete quëani achojën, Cristoni si'a recoyo ro'tani Cristo bain ba'ijë'en quëani achojën ba'isi'cuabi mësacua tin yo'oye gare yëmaë'lë yëquëna.

6 Bacua guansese'ere yo'omajënnna, Cristo bain ejacua cuencuesi'cuabi achani, yëquëna yo'oye yëse'e'ru tin yo'oye guansemaë'lë. Guansetoca, bainbi bacuani

re'oye ëñani yo'ore'ahuë, Cristo bain ejacua sëani. Cristo bain ejacuabi Riusu yëye'ru tin guansetoca, yë'ë'ga re'oye ëñama'ire'ahuë, Riusubi ro bain ta'yeyeiye ba'iyete ëñama'iguë sëani. ⁷Bacua yua yéquëna case'ere achajën, yéquënani tin yo'oye guansemä'ë. Bacuabi yë'ë ba'iyete ëñajën, yë'ë yo'o yo'oyete re'oye cahuë: "Riusubi më'ëni cuencueni re'huaguëna, judío bain jubëna sani Cristo ba'iyete quëani achoye guansenai saobi" cahuë. ⁸Ja'nca saoguë, mai ta'yeyeiyereba Riusubi Pedroni ta'yeyeiye yo'o güeseye masiguë, yë'ë're'ga re'huani, judío bain jubë ba'ima'icuana saoni, yë'ë're'ga güina'ru ta'yeyeiye yo'o güeseye masiji.

⁹Ja'nca masiguëbi yë'ëni ai ta'yeyeiye conni, yë'ëni ai re'oye yo'o güeseguëna, Cristo bain ejacua cas'i'cua, Santiago, Pedro, Juan hue'ecua, ja'ancuabi yë'ë're' ëñani, Riusu cuencuese're masini, yë'ëni recoyo te'e bojöen, yë'ëni re'oye cahuë: "Maibi yua Cristoni te'e conjën ba'icuá'ë. Më'ëbi judío bain jubë ba'ima'icuana sani conguëna, yéquënabi judío bainna sani conjënnna, maibi Cristoni te'e conjën ba'icuá'ë" cajën, yë'ë're', Bernabëre re'oye ëñajën, yéquënani recoyo te'e bojohuë. ¹⁰Ja'nca cani tonni, ñaca'ga yihuohuë: "Si'a Cristo bain bonse beo hua'na ba'ijënnna, bacuani conreba conjën ba'ijë'ën" cahuë bacua. Ja'nca cajën yihuojënnna, yë'ëbi Jaë'ë. Ja'nca jo'caye beoye yo'ojën bañuni caguë sehuohuë yë'ë.

Pablo reprende a Pedro en Antioquía

¹¹Ja'nca te'e bojojën ba'icuata'l'an, jë'te, Pedrobi Antioquía huë'e jobona ti'an rani gu'aye yo'oguëna, baguëni bëin coca caye bahuë yë'ë. ¹²Judío bain jubë ba'ima'icuana ti'an rani, bacua naconi te'e ainguë ñu'iguë bajil'i baguë. Ja'nca ba'iguëbi, ja'nrëbi Santiagore concuabi Jerusalenbi rajënnna, Pedro yua judío bain jubë ba'ima'icua naconi aon aïñe jo'cani, bacua ainruna se'e në'camajil'i. Judío bain ëñani yë'ëni bëinma'iñe caguë, ja'nca yo'obi Pedro. ¹³Ja'nca yo'oguëna, yequëcua judío bain baru ba'icuabi Pedro yo'ose'ere ëñani, güina'ru Santiagore concuani huaji yëjën, Pedro yo'ose'e'ru güina'ru quëñëhuë. Ja'nca huaji yëjën yo'ojënnna, Bernabe'ga güina'ru huaji yë éaye bajil'i. ¹⁴Ja'nca yo'ojënnna, yë'ëbi ti'an rani ëñato, Cristo cocareba ye'yes'e'ru te'e ruiñe yo'omajën baë'ë bacua. Ja'nca ba'ijënnna, yë'ë yua Pedrona bonëni, si'acua achajënnna, bëin coca baguëni cahuë yë'ë: "Më'ë yua judío bainguë ba'iguëbi judío bain yo'ojën ba'ise'ere jo'cani, tin bain yo'ojën ba'iy'e'ru yo'oni, ja'nrëbi te'e jéana bonëni bacua yo'oye'ru yo'oye jo'cani, judío bain yo'oye'ru se'e yo'o bi'rahuë më'ë. Ja'nca bonëni yo'oguë, gu'aye yo'ohuë më'ë. Ja'nca yo'oguëna, judío bain jubë ba'ima'icuabi më'ë yo'ose'ere ëñani, judío bain yo'oye'ru yo'o bi'ratoca, coque güeseyë bacua" Pedroni caguë bëñ'ë yë'ë.

Los judíos y los no judíos alcanzan la salvación por la fe

¹⁵Yureca, mai jubë bain judío bainreba cacuabi Riusu bain ba'iyë yëjën, tin bainre ëñani, Gu'a bain'ë bacuare cajën ba'iyë. ¹⁶Ja'nca cajën ba'icuabi ëñere masiyë: Moisés ira coca toyani jo'case'e'ru te'e ruiñe yo'ojën, Riusu bain ruiñe gare porema'iñë mai. Jesucristoni si'a recoyo

ro'taye, ja'an se'gabi Riusu bainre re'huasi'cua ba'iyé poreyë mai. Mai'ga Jesucristoni si'a recoyo ro'tajënnna, Riusubi mai ba'iyete ëñani, mai gu'a juchare saoni senjoni, mai recoyo mame re'huani, baguë re'o bainrebare maire re'huani bají. Mai hua'na se'gabi Moisés ira coca toyani jo'case'e'rú yo'oni Riusu bain ruiñe gare porema'icua ba'iyé. Si'a bainre cato, bacuabi si'a Moisés guansesi cocare te'e ruiñe yo'oni, Riusu bain ba'iyé yëtoca, ai caraji bacuare.

¹⁷ Yureca, mai hua'nabi yua Jesucristoni si'a recoyo ro'tani, Riusu bain re'huasi'cua ba'iyé yëjén, ¿yequérë judío bain jubë ba'ima'icua ba'iyé'ru gu'a bain ba'ima'iñé mai? Ja'nca ba'itoca, yequécuabi mai ba'iyete ëñani, Cristobi bacuare gu'aye yo'o güesemaquë camal'iñé bacua. Ja'nca cacuata'an, gare gu'aye yo'o güesema'iji baguë. ¹⁸ Yureca, yë'lë yua judío bain yo'ojén ba'ise'ere jo'cani senjosí'quëbi se'e yo'oye ro'tatoca, si'a bainbi yë'lëre ëñani, yë'lë gu'aye yo'oguë ba'ise'ere masiyë. ¹⁹ Ja'an yo'oguë ba'ise'ere gare jo'cani senjohuë yë'lë. Moisés ira coca toyani jo'case'e'rú yo'oni, Riusu naconi si'arën ba'iyé ro'taguë ba'isi'quëbi ja'nca'ru gare se'e ro'tama'iguë ba'iyé yë'lë. Riusu yëyete te'e ruiñe yo'ozá caguë, Moisés ira coca toyani jo'case'ere te'e ruiñe yo'oye gare jo'cani senjohuë yë'lë. ²⁰ Yë'lë yua Cristo ba'iyete ëñato, baguë yëyete gare jo'caguëbi mai jucha ro'ire junni tonguë rají'i. Yë'lë'ga yë'lë yëye se'gare gare jo'cani senjoni, Cristo yëye'ru yo'oye se'gare yo'ozá caguë ba'iyé yë'lë. Ja'nca ba'iguëna, Cristobi yë'lë naconi te'e ba'iguë, yë'lëre ta'yejeiye conguë ba'iji. Ja'nca ba'iguëna, yë'lë yua si'a ñen yija ba'l umuguseña Riusu Zin Jesucristoni si'a recoyo ro'taguë, baguë yo'o se'gare yo'oyé yë'lë. Yë'lëre ai yëguëbi yë'lë gu'a jucha ro'ire junni tonguëna, ta'yejeiye ai recoyo huajëguë, baguëni te'e conguë ba'iyé yë'lë cayë. ²¹ Ja'nca ba'iguëbi Moisés ira coca toyani jo'case'ere yo'oni Riusu bainguë runza caye gare yëma'iñé yë'lë. Ja'nca cani yo'otoca, Riusu caraye beoye coñete jo'cani senjoñë. Moisés ira coca toyani jo'case'ere yo'oni Riusu bain ruiñe poretoaca, Cristo junni tonse'ebi mai gu'a jucha ro'iyé beoye ba'iji.

La ley o la fe

3 ¹Yureca, yë'lë bain sanhuë, Galacia huë'e jobore ba'icua, ai huesë éaye ba'icuareba ba'iyé mësacua. Yëquénabi mësacuana sani Riusu cocarebare quëani achojén, Jesucristo junni tonse'ere te'e ruiñereba mësacuani ye'yojënnna, mësacuabi achani, re'oye ye'yehuë. Ja'nca ye'yesi'cua ba'ijén, ¿queaca coque güesere'ne? Yequécuabi mësacuana ti'anni, zupai huatibi coqueguëna, ¿mësacuani tin ro'ta güesere? ²Mësacua yua Riusu Espíritute coni basi'cuabi ¿mësacua Cristoni si'a recoyo ro'taye gare huanë yere? Huanë yema'itoca, ¿queaca ro'tajén, Moisés ira coca toyani jo'case'ere yo'oni Riusu bain ruiñu cajén

ro'tare'ne? ³ iAireba huesë ëaye ba'icua ba'iyë mësacua! Riusu Espíritubi mësacuana gaje meni baguëna, mësacuabi Riusu coñete te'e ruiñe masihuë. Ja'nca masicuata'an, ¿Mësacua queaca ro'tajën, ro ën yija ba'iyete ye'yeye se'e bonëni zi'inre'ne? ⁴ Riusu Espíritu conguë ba'lise'ere ro'tajë'en. Mësacuabi ai yo'ojën, Riusu Espíritubi mësacuani ai ta'yejeiye coñereba conguëna, ¿mësacua guere yo'ojën baguë coñete ro jo'cani senjoni, tin ye'yose'ere zi'inre'ne? ¿Riusu Espíritu conse'ere ro ye'yere? Ja'anre ro'taye yëma'lïñë yë'ë. ⁵ Mai Ëjaguë Riusubi mësacua jubëna ti'anni, baguë Espíritute mësacuana jo'cani, mësacuani ai ta'yejeiyereba yo'oni ëñobi. Ja'nca ëñosil'quëbi, mësacua ira coca toyani jo'case'ere te'e ruiñe yo'ojënnä, ¿mësacuani bojoguë conguë baquë baguë? Banbi. Mësacuabi Jesucristoni si'a recoyo ro'tajënnä, Riusubi mësacuani bojoguë conguë baj'i.

⁶Riusuni si'a recoyo ro'taye masiye yëtoca, ira taita ba'isi'quë Abraham ro'taguë ba'ise'ere ro'tani ye'yejë'en. Riusubi baguëni coca cani jo'caguëna, Riusu te'e ruiñe yo'ojal'yete si'a recoyo ro'taguëña. Ja'nca ro'taguëna, Riusubi baguë ba'iyete ëñani, baguë re'o bainguëte re'huani baguëña. ⁷Ja'nca baguëna, si'a bainbi Riusu re'o bain ba'iyé poreyë. Riusubi coca cani jo'caguëna, Riusu te'e ruiñe yo'ojal'yete si'a recoyo ro'tatoca, Riusubi baguë re'o bainre bacuare re'huani baguëna, Abraham ba'iyeru güina'ru ba'iyé poreyë. ⁸Riusubi Abraham naconi coca caguë, baguë yureña yo'ojal'yete ro'tani, Abrahamni quëaguëña: "Më'ë yua yë'ë cocare si'a recoyo ro'taguëna, si'a ën yija bain jubëanni bojo güeseja'guë'ë yë'ë" caguë quëaguëña. ⁹Ja'nca quëani jo'caguëna, yureña bain Jesucristoni si'a recoyo ro'tajëen ba'icua, ja'ancuabi Riusu re'o bain ba'iyë. Riusubi taita Abrahamni re'oye yo'oni bojo güeseguë, yureña bainre'ga güina'ru re'oye yo'oni, bacuani bojo güeseji.

¹⁰Yureca Moisés ira coca toyani jo'case'ere te'e ruiñe yo'oni Riusu re'o bain ruiñe ro'tatoca, Riusubi maini bojoguë coñe beoye gare ba'iji. Maini bënni senjoñe se'ga ba'iji. Riusu coca toyani jo'case'ere ëñato, ñaca caji: "Moisés ira coca toyani jo'case'ere te'e ruiñe yo'ozá catoca, ba coca guansese'e si'ayereba te'e ruiñe achani yo'oye bayë bain hua'na. Te'e ruiñe yo'oma'itoca, Riusubi bacuani bënni senjoji." ¹¹Ja'nca cani jo'case'e ba'iguëna, bainbi ba ira cocare te'e ruiñe yo'oni Riusu re'o bain ruiñe ro'tatoca, Riusubi bacuani re'oye ëñañe beoye ba'iji. Riusubi ñaca'ga cani jo'cabi: "Yë'ë case'e'ru te'e ruiñe yo'ojal'yete si'a recoyo ro'tajëen ba'itoca, yë'ëbi mësacuare yë'ë re'o bainre re'huani bani, mësacuani si'arëñ ba'i güesey." Ja'nca cani jo'casi'quëbi güina'ru yo'ojal'guë'bi. ¹²Yequëcuabi Moisés ira coca toyani jo'case'ere te'e ruiñe yo'ozá cajënnä, yequëcuabi Riusu yua baguë case'e'ru te'e ruiñe yo'ojal'guë'bi cajënnä, gare te'e caye beoye ba'iyë bacua. Moisés coca toyani jo'case'e, ja'ansi cocare ëñato,

ñaca caji: “Bainbi Moisés coca toyani jo'case'ere te'e ruiñe yo'oni Riusu re'o bain ruiñe ro'tatoca, ba coca guansese'e si'ayereba te'e ruiñe yo'oye bayë bacua” caji.

¹³ Ja'nca toyani jo'case'e ba'iguëna, maibi ja'an cocare ëñani, Riusu bënni senjoja'ñete masiye poreyë. Ja'nca masiye porecuabi Cristo junni tonse'ere ro'tani, mai gu'a jucha yo'ojën ba'ise'e ro'ire junni tongüëna, mai jéayete masiye poreyë. Ja'nca junni tonsi'quëbi mai gu'a jucha ro'ire bënni senjos'i'cua ba'ima'ija'bë caguë, mai jéayete re'huabi. Moisés ira coca toyani jo'case'e'ru güina'ru yo'obi Jesús: “Si'acua gu'a jucha ro'ire crusu sa'cahuëna reoni senjos'i'cua, ja'ancua yua Riusu bënni senjos'i'cua ba'iyë” toyani jo'case'e ba'iji. ¹⁴ Ja'nca toyani jo'case'e ba'iguëna, Riusu yua bain jucha ro'ire bacuani bënni senjoñe ro'taguëbi si'a bain jéayete masi güesebi. Judío bain, judío bain jubë ba'ima'icua, si'acuabi Cristo junni tonse'ere ro'tani, yë'lë bënni senjoja'ñete jëani, yë'lë naconi gare ju'iñe beoye ba'ija'bë caguë, Cristoni junni toñe maina raobi. Baguë re'oye yo'ojai coca Abrahamni cani jo'case'e'ru, Riusu Espíritute coni baye poreyë mai.

La ley y la promesa

¹⁵ Yureca, yë'lë bain sanhuë, Riusu coca Abrahamni cani jo'case'ere te'e ruiñe masiye yëtoca, bonse ejá bain yo'ojën ba'iyete ro'tani ye'yejë'ën. “Yé'ëbi junni huesëja'yete ro'taguë, yë'lë bonsere coni baja'cuare cani jo'caza” caguë, ba cocare te'e ruiñe toyani, bain ejaguëna jo'cayë bacua. Ja'nca cani jo'cani, ja'nrébi junni hueséguëna, bain ejaguëbi baguë coca toyani jo'case'ere'ru güina'ru yo'o güeseki. Tin yo'oye yëcua ba'itoca, bacuare ènseji. Ba ejaguë toyani jo'case'e'ru tin yo'oye gare porema'iñë caguë ènseji. ¹⁶ Riusu yua Abrahamni re'oye yo'ojai cocare cani jo'caguëna, yequëcuabi tin yo'oye gare porema'iñë. “Më'lë bainguë zoe raija'guëbi si'a ñen yija bain jubéanre choini, yë'lë bainre bacuare re'huaja'yete masi güeseka'guë'bi” Abrahamni cani jo'cabi Riusu. Ja'nca cani jo'casí'quëbi “Më'lë bain zoe raija'cua” camaj'i. “Më'lë bainguë zoe raija'guë” cabi. Ja'nca cato, te'leguë se'gare cabi Riusu. Ja'nca cani jo'caguëbi baguë Raoja'guëreba Cristo hue'eguëte cabi. ¹⁷ Ja'nca cani jo'caguëna, ahámni re'oye yo'ojai cocare cani jo'caguëna, yequëcuabi tin yo'oye gare porema'iñë. “Më'lë bainguë zoe raija'guëbi si'a ñen yija bain jubéanre choini, yë'lë bainre bacuare re'huaya Moisés ira coca toyani jo'case'e cuatrocientos treinta têcahuëan jë'te toyani jo'case'e ba'iguëna, yequëcuabi ja'an cocare ëñani, Riusu cani jo'case'e'ru tin cocare re'huaya gare poremaë'ë. Riusu yua baguë coca yo'ojai'yete cani jo'casí'quëbi gare tin yo'oma'iguë, baguë cani jo'case'ere'ru güinareba'ru te'e ruiñe yo'ojai'ye bají'i. ¹⁸ Ja'nca ba'iguëna, yequëcuabi bainre yihuojén, “Moisés

coca ira toyani jo'case'ere te'e ruiñe yo'ojén ba'itoca, Riusu re'o bain ruiñe poreyë mai" cajën, yua Riusu coca cani jo'case'ere'ru tin yihuocua ba'iyë. Ja'nca yihuocuabi "Riusu coca yo'oja'ye cani jo'casi'quëbi gare yo'oma'iji" cajën ba'iyë. Ja'nca cajën ba'icuata'an, te'e ruiñe cama'iñë bacua. Riusubi baguë bain re'huaja'yete Abrahamni cani jo'casi'quë sëani, maibi Riusu re'o bain re'huasi'cua ba'iyë ti'añë mai.

19 Yureca, yël'ëbi Moisés ira coca toyani jo'case'ere mësacuani yihuoguë, gu'a coca ba'iyé gare cama'iñë yël'ë. Re'o coca ba'iji. Riusubi ja'an cocare Moisesni cani jo'caguë, bain gu'a jucha yo'ojén ba'iyete bacuani masi güeseseza caguë, ja'an cocare Moisesni cani jo'cabi Riusu. "Yël'ë Raoja'guëreba ba'iguëte Abrahamni cani jo'casi'quë, ja'an bainguë zoe raija'guëbi ti'añë teca, Moisés ira coca toyani jo'case'ere te'e ruiñe yo'ojén ba'ijël'en" cani, ba cocare Moisesna jo'cabi. Ja'nca jo'caguë, bainni quëani achomaji'i. Ru'ru, baguë anje concuani quëani achoguëna, ja'nrébi bacua yua Moisesni quëani achoni jo'cahuë. Ja'nca jo'cajënnna, Moisés yua Riusu bainguë cuencuesi'quëbi bainre ñë'coni, Riusu coca guansenai jo'case'ere bacuani quëani achoguë bajil'i. **20** Ja'nca ba'iguëna, Riusubi baguë guanse cocare cani jo'cato, ai jai jubë concuabi quëani achohuë. Ja'nca quëani achorena, Riusu coca yo'oja'yete ja'nca'ru jo'camaji'i. Baguë se'gabi baguë bainguë Abrahamni cani jo'cabi.

El propósito de la ley

21 Yureca, yël'ëbi Moisés ira coca toyani jo'case'ere mësacuani quëaguë, Riusu coca yo'oja'ye cani jo'case'ele'ru tin guansema'iji cayë yël'ë. Riusubi yëtoca, yeque cocare maini guanseye poreji. Guanseguëna, maibi achani te'e ruiñe yo'oni, gare junni huesëye beoye ba'ire'ahuë. Ja'nca ba'itoca, Riusubi mai te'e ruiñe yo'ojén ba'iyete ëñani, maini bojoni, maire baguë re'o bainre re'huani baye poreji. **22** Ja'nca ro'taguëta'an, Riusubi maire ja'nca ëñama'iji. Baguë coca toyani jo'case'ere ëñato, ñaca caji: "Si'a bainbi gu'a jucha yo'ojënnna, bacuani bënni senjoñe bayë yël'ë" cabi. Ja'nca cani jo'casi'quëbi baguë coca yo'oja'yere'ga ro'tani, güina'ru yo'oza caguë ñëoji. Si'a bain Jesucristoni si'a recoyo ro'tacua, ja'ancuare baguë re'o bainre re'huani bají.

23 Ja'nca re'huaní baye ro'taguëbi Jesucristote yuta maina raoma'iguë ba'isi'quëbi maini ëñaguë, Moisés ira coca toyani jo'case'ele'ru te'e ruiñe yo'ojén ba'ijël'en guanseguë bajil'i. Yël'ë Raoja'guë ti'añë teca ba guanse cocare yo'ojén ba'ija'bë caguë, maire ja'nca guanseguë bajil'i. **24** Ja'nca guanseguë ba'iguëna, maibi ba cocare achani te'e ruiñe yo'ojén, Riusu yëye'ru yo'oye ye'yejëñ baël'ë. Ja'nca ba'ijënnna, ja'nrébi baguë Raoja'guë Cristo hue'eguëbi maina ti'anni, yequë ma'are maini ëñobi. Yël'ë Cristo hue'eguëni si'a recoyo ro'tatoca, mësacua gu'a juchare saoni senjoni, Riusu

re'o bainre mësacuare re'huani bayë caguë, maini mame coca masi güesebi.
25 Ja'nca masi güesegüëbi yuara maina ti'ansi'quë ba'iguëna, baguëni si'a recoyo ro'taye poreyë mai. Ja'nca ro'tatoca, ba guanse coca Moisesna jo'caguëna, maibi ja'an cocare gare se'e guaja yo'oye beoye ba'iyë.

26 Yureca, Jesucristoni si'a recoyo ro'tajën ba'itoca, Jesucristoni te'e zil'inni ba'ijën, Riusu mamacuareba re'huasi'cua ba'iyë mësacua.
27 Jesucristoni recoyo te'e zil'inni, bautiza güesení, baguë yëye se'gare yo'ojën ba'itoca, baguë ba'ije'ru te'e ba'ijën, Riusu bainreba re'huasi'cua ba'iyë mai. **28** Ja'nca ba'ijën, tin yija bain ba'iyete, émecua, romicua ba'iyete, ta'yejeiye éja bain, ta'yejeiye beoye ba'icua ba'iyete, ja'an ba'iyete gare éñañe beoye ba'icua'ë mai. Si'a jubë bain Jesucristoni si'a recoyo ro'tani Jesucristoni te'e zil'inni ba'ijënnna, Riusubi maini éñani, si'acuabi te'e ba'iyë caji. **29** Mësacuabi Cristoni ja'nca te'e zil'inni ba'ijën, Abraham bain raija'cua cani jo'case'e'ru ba'ijën, Riusu mamacuare'huasi'cua ba'iyë. Riusu coca yo'oja'yé cani jo'case'e'ru mësacua yua Jesucristo naconi te'e zil'inni Riusu bainreba ba'iyë.

4 **1-2** Yureca, Riusu ye'yoyete quë'rë se'e ye'yeni masijë'ën caguë, én cocare'ga mësacuani quëayë yë'lë. Bonse ejaguëbi baguë junni huesëja'yete ro'tani, Yë'lë bonse si'ayete yë'lë zinna jo'caza caguë, ba jo'cajai cocare toyani, ba uti toyase'ere baguë bainna insibi. Insini, ja'nrebi jé'te junni huesëguëna, baguë mamaquë yuta irani tējima'iguëbi baguë taita bonsere coni baye porema'iji. Baguë irani tējiye tēca ejoguëna, yequëcuabi ba bonsere re'huacajën, taita guansení jo'case'e'ru yo'ojën, ba zin hua'guëni guansezén yo'o con hua'guë'ru baguëtë éñajén cuirajén ba'iyë. Ja'nca ba'ijënnna, ja'nrebi irani tējini, baguë taita bonse si'ayete coni baye poreji. **3**Riusu'ga maire güina'ru éñaguë bají'i. Ru'ru, Moisés ira cocare maina jo'cani, Te'e ruiñe yo'oye carajén ba'icuare maire éñani, maire ja'nca guanse güesebi Riusu. **4**Ja'nca guanse güesegüë, ja'nrebi baguë cuencuesirën ti'anguëna, baguë Zin Jesucristote maina raobi. Mai ba'ije'ru ba'ija'guë caguë raoguëna, én yija baingobi baguëtë tē'ya raigona, baguë yua mai yo'ojën ba'ise'e'ru Moisés ira coca guansení jo'case'ere achani yo'oguë bají'i. **5** Ja'nca yo'oguë ba'iguëbi maire éñabi. Ba guanse cocare gare se'e guaja yo'oye beoye ba'ija'bë caguë, mai gu'a jucha yo'ojën ba'ise'e'ro'ina junni tonbi. Ja'nca junni tonguëna, yureca maibi baguë naconi te'e zil'inni ba'ijën, baguë naconi Riusu mamacuareba re'huasi'cua ba'iyë.

6 Ja'nca re'huasi'cua ba'ijënnna, Riusubi baguë Espíritute maina raobi. Raoguëna, baguë Zin Espíritubi mai recoñoa gaje meni baguë, yua maire bojo recoyo huanoñe re'huani, maini bojoreba güi güeseki: "Taita, yë'lë Taita" güijén bojoyë mai. **7**Riusu Espíritu bacuabi ja'nca bojoeñen ba'ijënnna,

Riusubi ba guanse cocare maini gare se'e guaja yo'oye guansema'iji. Baguë mamacuare maire re'huani bani, si'a baguë bayete maina ro insini jo'caji.

Pablo se preocupa por los creyentes

8 Yureca, mësacua ja'anrë yo'ojën ba'ise'e're ro'tajë'ën. Mësacua yuta Riusu ba'iyete huesëcua ba'ijëن, mësacua huacha riusuñana gugurini rëinjëن, mësacua ira bain ba'isi'cua yo'ojën ba'ise'e'ru ba huacha riusuñana ro guaja yo'o conjën ba'nhuë. **9** Ja'nca ba'isi'cuabi yureña Riusu ba'iyete te'e ruiñe ye'yeni masihuë. Riusubi baguë ba'iyete mësacuani ëñoguëna, mësacuabi baguë ba'iyete masihuë. Ja'nca masicuabi ñguere yo'ojën, mai Taita Riusure ro jo'cani senjoni, mësacua huacha riusuñani se'e gugurini rëiñe ro'taye'ne? Mësacua ira bain ba'isi'cua yo'ojën ba'ise'e'ru se'e guaja yo'oye yëjëن, mësacuabi ro yo'oyë. Ja'nca yo'otoca, ba huacha riusuñabi mësacuani cuirani coñe gare porema'iji. Mësacuabi quë'rë se'e ai guaja yo'ocua ruiñë. **10** Ja'nca ruinjëن, mësacua ira bain ba'isi'cua fiesta umuguseña yo'ojën ba'ise'e'ru ba ti'an umuguseña, si'a tëcahuéan jo'caye beoye yo'oñu cayë mësacua. Ja'nca yo'oma'itoca, mësacua yequërë huaji yëjëن, Riusubi conma'iji cajëن, ai guaja yo'ojën ba'iyë. **11** Ja'nca ba'ijënnä, mësacuare ai oiguë ro'tayë yë'lë. Mësacuani Cristo ba'iyete quëani achoni consi'quëbi yequërë ro guaja yo'ohuë yë'lë.

12 Yë'lë bain sanhuë, mësacuani senreba señë yë'lë. Yë'lë ba'iyete ñanani, yë'lë ba'iy'e'ru güina'ru ba'ijë'ën. Bojo recoyo re'huani, guaja yo'oye beoye ba'ijëن, Cristoni te'e zil'inni ba'ijë'ën. Yë'lë yua Moisés ira coca guansese'ere guaja yo'oye gare jo'cani, mësacua naconi te'e ba'iguë ti'ansi'quë sëani, yë'lë ba'iy'e'ru güina'ru ba'ijë'ën. Ja'nca mësacuana ti'anni ba'iguëna, mësacuabi yë'lëni bojoni, gare güeye beoye baë'lë. **13** Yë'lë mësacuana ru'ru ti'anni ba'ise'e're ro'tajë'ën. Rau neni ju'in hua'guë ba'isi'quëbi mësacuana ti'añe bahuë yë'lë. Ti'anni ba'iguë, mësacuani Cristo cocarebare quëani achoguëna, **14** mësacuabi yë'lë rau base'e're ñañañe porema'icua'ru ba'isi'cuata'an, mësacuabi yë'lëre gu'aye ñamaë'lë. Yë'lëre saoni senjomaë'lë. Banhuë. Mësacuabi yë'lëre bojojëن ñanani, mësacua ba'iruna ti'an güesenì, Riusu anjeni re'oye ñañañe'ru yë'lëni re'oye ñanani bojojëن, yë'lëre cuirahuë mësacua. Cristo ba'iy'e'ru ba'iy'e' yë'lëre ñanani, yë'lëni bojojëن cuirahuë mësacua. **15** Yë'lëre ja'nca re'oye yo'osi'cuata'an, yureña mësacuabi yë'lëre re'oye yo'oye ro'tama'ijënnä, ai oiyë yë'lë. Yë'lë ru'ru ti'anni ba'ise'e're ro'tato, mësacuabi yë'lëni ai bojojëن baë'lë. Yë'lëbi sentoca, mësacua baye si'ayete yë'lëna ro insire'ahuë. Poretoca, mësacuabi mësacua ñacore rutani, yë'lëna ro insire'ahuë. **16** Ja'nca ba'isi'cuata'an, yureña mësacuani ññato, yë'lëni je'o bacua'ru ññoñë mësacua. Mësacuani te'e ruiñe ba'i cocare quëani achoguëna, yë'lëni gare se'e yëma'icua'ru ññoñë mësacua.

17 Ja'nca éñojënnä, mësacuani coqueye ye'yocuare caye bayë yë'ë. Bacuabi mësacua jubëna ti'anni, mësacuani ro re'o cocare cani achojën, mësacuani re'oye yo'oye gare ro'tama'iñë. Ro re'o cocare mësacuani cani achojën, mësacua re'o cocare bacuani sa'ñëña caye ro'tajën, yë'ëre gu'aye cajën, yë'ëre jo'cani senjojë'en, mësacuani yihuoyë bacua. 18 Mësacuani re'oye yo'oye ro'tacuabi mësacuani re'o coca catoca, bojoyë yë'ë. Yë'ëbi mësacua naconi beoguëbi ja'anre achatoca, bojoyë yë'ë. 19 Ja'nca bojoguë ba'ito, yureña yë'ë bain sanhuë, ja'ancua, mësacuani coquejën cajënnä, mësacua ba'iyete ai oiguë éñañë yë'ë. Cristoni si'a recoyoreba ro'tajën, baguë yëye se'gare te'e ruiñe yo'oye ro'tajën, Cristo ba'iyeru güina'ru ba'iyé éjojën ba'ijé'en caguë, mësacua ba'iyete ai oireba oiguë éñañë yë'ë. 20 Mësacuabi yë'ë ye'yose'e'ru tin yo'ojenna, yë'ë yua mësacuani cocare toyaguëbi mësacua naconi ba'ija'ma caguë, yë'ë yua gue ro'taye beoye cagu è ba'iyé yë'ë. Mësacua naconi ba'iyé poretoca, mësacuani quérë te'e ruiñe yihuoguë care'ahuë yë'ë.

El ejemplo de Agar y Sara

21 Yureca, mësacuabi Moisés ira coca toyani jo'case'ere te'e ruiñe yo'oni Riusu bain ruiñe yéjënnä, mësacuani ñaca senreba senni achayë yë'ë: ¿Ba ira coca toyani jo'case'ere te'e ruiñe achani masiye mësacua? 22 Ja'an cocare éñajën, Abraham yo'oguë ba'ise'ere masiyë mësacua. Samu zin hua'nani baguëña baguë. Ja'nca baguëbi ru'ru ba'iguëni ba yo'o con hua'go Agar hue'ego naconi baguëña. Yo'je raisi'quëni baguë rënjoreba Sara hue'ego naconi baguëña. 23 Ja'nca baguë, ru'ru raisi'quë, Ismael hue'eguëte cu'eto, Abraham se'gabi yo'oguë, Riusu coca cani jo'case'ere ro'tama'iguë, Zinni baza caguë, ba yo'o con hua'go naconi zin cu'ejaquëña. Yo'je raisi'quëca, Isaac hue'eguëte cu'eto, Riusu coca yo'oja'yete cani jo'case'ere ro'taguë, baguë rënjoreba naconi zin cu'ejaquëña, Riusu coca cani jo'case'e'ru ti'an raquéña baguë. 24 Ja'an cocare achani ro'tato, Riusubi maini ñaca ye'yoye yëji: Ja'an romi hua'nai tin ba'lijënnä, Riusubi güina'ru samu coca tin cocare baguë bainni cani jo'cabi. Yeque cocare cani jo'cato, Sinai casi cubëte ba'iguë, ba ira cocare Moisesna cani, maina si'a jéja guanseye jo'cabi. Ja'an cocare ro'tato, Agar hue'ego ba'isi'co'ru ba'iji. Ai guaja yo'o consi'co ba'igona, bain hua'nabi ba ira guanse cocare te'e ruiñe yo'oye yëtoca, ro guaja yo'oye bayë. 25 Bago mami Agare ro'tato, Arabe bain cocabi Sinai cubëte ro'tayë. Ai guaja yo'o consi'co ba'igona, judío bain yureña Jerusalén huë'le jobona sani, Riusuna gugurini rëinjën, bago ba'ise'e'ru güina'ru ba'iyë. Bago ro guaja yo'o congo ba'ise'e'ru ro guaja yo'ojën, Moisés ira guansení jo'casi cocare yo'oye yëyë. 26 Yeque coca cani jo'case'ere ro'tato, Riusu coca yo'oja'yete Abrahamni cani jo'case'e'ba'iji. Ja'an cocare si'a recoyo

ro'tacuabi yua Abraham rēnjoreba Sara hue'ego ba'isi'co'ru güina'ru ba'iyé. Bainni ro guaja yo'o coñe beoye bacona. Riusu bainreba casi'cua güina'ru ba'iyé. Baguë coca yo'oja'yete cani jo'case'ere si'a recoyo ro'tajén ba'icua sëani, Riusuni te'e zi'linni ba'ijén, baguë naconi baguë güenamé re'oto ba'i jobote si'arën ba'ijén, baguë mamacua casi'cua ba'ijén, gare carajeiye beoye ba'ija'cua ba'iyé mai. ²⁷Riusu cocare èñajén, yeque quë'rore'ga ñaca masini, yë'ë yure case'ere ro'tajé'ën:

Yë'ë baingo garasi'co, zinre të'ya raiye porema'igo, gare ja'siye ai yo'oma'isi'co ba'igona, më'ëni ai ta'yeyejiye bojo güeseja'guë'ë yë'ë.

Ja'nca bojogo ba'ija'co sëani, si'a bainni quëani achogo bojogo ba'ijé'ën.

Më'ë të'ya raiye porema'ise'ebi yureña jo'cani senjosí'co ba'igota'an, jë'te ai jai jubë zin hua'nani bani ba'ija'go'co.

Ènjéni bojogo ba'igo'ru quë'rë jai jubëni bani ba'ija'go'co, cani jo'case'e ba'iji.

²⁸Ja'an cocare ro'tajén ba'ijé'ën, yë'ë bain sanhuë. Mai hua'na yua Riusu bainreba ba'icuabi baguë coca yo'oja'yete si'a recoyo ba'ijén, Riusu mamacua re'huasi'cua ba'iyé mai. Maire ja'nca re'huaguë, baguë coca yo'oja'yete cani jo'case'e'ru güinareba'ru yo'oji baguë. Abrahamni cocare cani jo'caguë, Më'ë yua zin hua'guëni baja'guë'ë cani jo'caguë, baguë coca case'e'ru güina'ru yo'oguë, Isaac hue'eguëte baguëna, insini jo'cabi. Ja'nca insini jo'caguë, maire'ga güina'ru baguë bayete insini jo'caji Riusu. ²⁹Yureca yeque cocare ro'tani ye'yejé'ën. Abraham se'gabi zinni baza caguë, Ismael hue'eguëni baguëna, ja'nrébi yo'je, Isaacbi ti'anguëna, Ismaelbi yua Isaacni ai je'o baguëna. Riusu Espíritu conguë jo'casí'quëni ai hui'ya yo'oguëña. Ja'nca yo'oguëna, yureña bain Moisés ira coca yo'oye ro'tacua, ja'ancua'ga maini güina'ru je'o bayë. ³⁰Ja'nca bajënnna, Riusu coca Abrahamni cani jo'case'ere ro'tani ye'yejé'ën. Ñaca cani jo'cabi: "Ba hua'go Agar hue'ego, bago mamaquë Ismael, bacuare gare saoni senjojé'ën. Yo'o congo sëani, bago mamaquëbi më'ë bayete coni baye gare porema'iji. Më'ë rēnjoreba mamaquë ba'iguë, yë'ë insija'ye ba'iguë, Isaac hue'eguë, ja'anguë se'gabi më'ë bayete coni baja'guë'bi." Ja'an coca toyani jo'case'ere ro'tani, coquején ye'yocuabi mësacuana ti'anjén, Moisés ira guanse cocare te'e ruiñe yo'ojén ba'ijé'ën cajënnna, mësacua yua gare coque güeseye beoye ba'ijé'ën. ³¹Yureca, yë'ë bain sanhuë, ja'an cocare mësacuani yihuohuë yë'ë. Ja'nca yihuoguëna, ñaca te'e ruiñe ye'yején ba'ijé'ën: Riusu re'o bain ba'iyé yëtoca, Moisés ira coca guansení jo'case'ere yo'oye beoye gare ba'iyé mai. Riusu Raosí'quëreba Jesucristo hue'eguëni si'a recoyo ro'tasi'cuare sëani, Riusubi yua baguë re'o bainrebare maire re'huani maini baji. Ja'nca sëani, Cristo yëyete jo'caye beoye yo'ojén, bojojén ba'ijé'ën.

Firmes en la libertad

5 ¹Ja'nca baguëni si'a recoyo ro'tajënna, Cristobi gare se'e maini ro guaja yo'o güesema'iji. Baguë yéyete jo'caye beoye yo'ojën bojocua se'ga ba'iyë mai. Ja'nca ba'icua sëani, yequëcuabi ba cocare yo'oye guansetoca, gare se'e ro guaja yo'omajën ba'ijël'en.

²Yureca, ñaca te'e ruiñereba achani ye'yejël'en. Yequëcuabi mësacuani cajën, Moisés ira coca cani jo'case'ere yo'oñu cajën, mësacua go neño ga'nire têyoye guansetoca, gare têyo güeseye beoye ba'ijël'en. Ja'nca têyo güesetoca, Cristobi mësacuani gare coñe beoye ba'iji. ³Yë'ëbi yihuoguëna, te'e ruiñe achani ye'yejël'en. Mësacuabi mësacua go neño ga'nire têyo güesetoca, ja'nrëbi Moisés ira coca guansen'i jo'case'e si'ayerebare te'e ruiñe yo'oye bayë. ⁴Riusu re'o bain ruiñu cajën, ba ira cocare yo'o bi'rato, Cristo junni tonse'ebi mame re'huasi'cua ba'iyë gare porema'inë. Riusubi mësacuani ëñani, baguë re'o bainre mësacuare gare re'huama'iji. ⁵Ja'nca ba'iyeta'an, maibi Riusu Espíritute bacua sëani, Riusu re'o bain re'huasi'cua ba'iyë mai. Ja'nca re'huasi'cuabi Riusu coca yo'oja'yete cani jo'case'ere si'a recoyo ro'tajën, Riusu in rai umuguse ti'añete jo'caye beoye éjojën ba'iyë. Aito. Baguë naconi si'arën ba'ijën ba'ija'cua'lë mai, cajën éjoyë. ⁶Cristobi maire mame re'huani baguëna, Riusubi maire ëñani, baguë re'o bainre maire re'huani, maini baji. Ja'nca sëani, bain go neño ga'ni têyose'ere ëñama'iji Riusu. Jesucristoni si'a recoyo ro'tajën, baguë naconi sa'ñeña te'e yéreba yéjën ba'ijël'en. Riusubi ja'anre ëñani, maini ai bojoi.

⁷Yureca, mësacuani si'a jëja senni achaye bayë yë'ë. Mësacuabi Cristo naconi te'e zil'inni ba'icuabi re'oye yo'ojën ba'isi'cuata'an, mësacua ñqueaca ro'tajën, tin cocare achajën, ba te'e ruiñe ba'i cocare ro jo'cani senjore'ne? ⁸Riusu yua mësacuani cuencueni, Cristo bain ba'iyë choisi'quëbi tin cocare achani yo'oye gare guanseye beoye baji'i. ⁹En cocare achani gare huanë yeye beoye ba'ijël'en. Riusu cocareba case'e'ru choa ma'carë se'ga tin yo'o bi'rato, si'a jubëbi te'e jëana Cristoni ro'taye gare jo'cani senjoñë. ¹⁰Mësacuabi ja'nca jo'cani senjoñë ro'tacuareta'an, mësacua te'e ruiñe yo'ojën ba'ija'yete Riusuni señë yë'ë. Senguëna, mësacua tin coca yo'oyete mësacuani jo'cani senjo güeseji. Yë'ë yua baguë cocarebare mësacuani te'e ruiñe quëani achosi'quëbi mësacua te'e ruiñe achani yo'oyete jo'caye beoye éjoyë yë'ë. Yequëcuabi mësacuani tin ye'yojënnna, Riusubi bacuani ëñani, éja bain ba'icuareta'an, bacuani bënni senjoñë se'ga ba'ija'guë'bi.

¹¹Yureca, yequëcuabi yë'ë ye'yoyete cajën, mësacua go neño ga'nire têyo güesejël'en caji, yë'ëre cajën ba'iyë. Ja'nca cajën ba'icuabi ro coqueyë. Bacua cayete gare achaye beoye ba'ijël'en. Yë'ë yua ja'nca ye'yotoca, judío

bainbi yë'ëni je'o bama'ire'ahuë. Ja'nca ye'yotoca, Cristo junni tonsi coca ye'yoje'ru tin ye'yore'ahuë yë'ë. Ja'nca tin ye'yotoca, judío bainbi yë'ëni bëinjën ëñama'ire'ahuë. ¹²Ja'nca coquejën, mësacuani tin ye'yojën ti'ansi'cuabi cajën, mësacua go neño ga'nire téyo güesema'itoca, Riusubi bëinji, ja'anre hui'ya cajën ba'ijënnä, Riusubi te'e jéana bacuani bënni senjoja'guë cayë yë'ë.

¹³Ja'nca ye'yocuareta'an, gare achaye beoye ba'ijë'ën, yë'ë bain sanhuë. Riusubi mësacuani choiguëna, mësacuabi baguë bainreba ba'iyе porejën, Cristo cocareba case'e'ru ro guaja yo'oye beoye te'e ruiñe yo'ojën, baguë naconi te'e ba'ijëjn bojoyë. Ja'nca ba'icuabi mësacua ñäre bajën, yë'ë yëye'ru si'aye yo'ozä caye beoye ba'ijë'ën. Mësacua gu'a èase'ere yo'oye yëtoca, gu'aji. Mësacua yëyete yo'oto, ru'ru sa'ñëña oire bajën, sal'ñëña yo'o conjën ba'ijë'ën. ¹⁴Moisés ira coca toyani jo'case'ere ro'ta beoye ba'ijë'ën, yë'ë bainni ye'yejë'ën. Riusubi ja'an cocare baguë bainna jo'caguë, ñaca se'gare ro'taguë jo'cabi: "Mësacua ba'iyete ro'tajën ba'iyë'ru sa'ñëña oire bani ro'tajën ba'ijë'ën" cani jo'cabi. ¹⁵Baguë cani jo'case'e'ru güina'ru yo'oma'itoca, ro mësacua yëse'e se'gare yo'oye ro'tajën, airu hua'i hua'na yo'oye'ru, sa'ñëña huajën ba'iyë. Ja'nca sëani, mësacua ñäre bajën, sal'ñëña oire bani conjën ba'ijë'ën. Ja'nca ba'ima'itoca, mësacua yua Cristo beoye ba'ijë'ën, yë'ë bain naconi te'e zi'inni ba'iyete gare jo'cajën carajeiyë.

Los deseos humanos y la vida por el Espíritu

¹⁶Mësacuani ja'nca yihuо cocare caguë, én cocare quë'rë ta'yejeiye yihuoguë ba'iyë yë'ë. Mësacua yo'ojën ba'iyete cato, Riusu Espíritu caye se'gare yo'ojën ba'ijë'ën. Ro mësacua ro'tayete yo'oye beoye ba'ijë'ën.

¹⁷Ro mësacua yëse'e're yo'oye ro'tajën, Riusu Espíritu caye'ru gare tin ro'tacua ba'iyë mësacua. Ën yija bain ro'tayete cato, Riusu Espíritu ro'taye'ru gare te'e ro'taye beoye ba'iyë. Ja'nca sëani, mësacua ba'iyete ro'tajën, ro yë'ë yëse'e're yo'oye beoye ba'iyë cajën, Riusu Espíritu caye se'gare'ru yo'oye ro'tajën ba'ijë'ën. ¹⁸Ja'nca yo'oye ro'tajën, Riusu Espíritubi mësacuani yo'o güesetoca, Moisés ira coca cani jo'case'e'ru güina'ru yo'oyete gare se'e ro'tani yo'oye yëma'iñë mësacua.

¹⁹Ën yija bain yo'oye ro'tayete cato, mësacuabi ja'anre re'oye masiyë. Ñaca yo'oye ro'tajën ba'iyë: Huejama'icuata'an, sa'ñëña yahue bajën a'ta yo'oyë. Bacua gu'a ga'nihuëbi ja'nca yo'ojën, Riusu cuencueni jo'case'e'ru tin yo'oye ro'tajën, Riusuni gu'aye yo'oyë. Ja'nca yo'ocuabi bacua gu'a èase'ere yo'oye jo'caye gare porema'iñë. ²⁰Riusu ba'iyete güejën, huacha riusu, ro bacua yëse'e se'ga, ja'anre yëjën ba'iyë. Te'e ruiñe masiza cajën, huati hua'i naconi coca senni achaye yëjën ba'iyë. Ën yija bain'ga sa'ñëña je'o baye yëjën, bëin cocare sa'ñëña cajën, Yë'ë yua quë'rë ta'yejeiguë

ba'iyë cajën, bacua bainre quë'rë yo'je ba'icuare re'huani saoyë. Bacua huanoñe se'gare'ru yo'oye ro'tajën, sa'ñeña yo'o coñete gare jo'ca güeseyë. ²¹ Yequécua ba'iyete ai gu'aye cajën, bainre huani senjojën ba'iyë. Jo'cha éaji cajën, jo'chana güebejën, gue güihuara bojojën, bacua güebe gajecua naconi ganijën, ro bacua yëse'e'ru ja'nca yo'ojën gu'ajeiyë. Mësacuani ja'nca yo'oma'iñe yihuosi'quëbi yure mësacuani se'e yihuoguë ba'iyë yë'ë. Ja'nca gu'aye yo'ojën ba'itoca, Riusu ta'yejeiye ba'iyete baguë bain naconi te'e baza cacuareta'an, Riusubi gare ènseji.

²² Mësacua yua ja'nca yo'oye beoye ba'ijëen, Riusu Espíritu yo'o güeseyete yo'oye ro'tajën ba'ijë'en. Ja'nca yo'ojën ba'itoca, yequécua ba'iyete quë'rë ro'tajën, bacuani oire bani coñe yëjën, Riusu yo'ore conjën ta'yejeiye bojojën, recoyo re'o huanoñe te'e ruiñe masijën ba'iyë. Mësacua yo'oye yëyete ro'tamajën, yequécua ba'iyete quë'rë ro'tajën, bacuani re'oye yo'oye conjën, mësacua bayete bacuana ro insijën, mësacua yo'oya'ye case'ere te'e ruiñe yo'ojën ba'iyë. ²³ Yequécuabi mësacuani gu'aye yo'ocuareta'an, bacuani re'oye yo'ojën, ro mësacua yëse'ere yo'oye jo'cadjën ba'iyë. Riusu Espíritubi yo'o güeseguëna, mësacuabi ja'nca yo'ojën, Moisés ira coca toyani jo'case'le yo'oye'ru quë'rë te'e ruiñe yo'ojën ba'iyë mësacua. ²⁴ Jesucristoni si'a recoyo ro'tani baguë yo'ore te'e ruiñe coñe ro'tatoca, ro ën yija ba'iyete gare se'e ro'taye beoye ba'ijëen, ro mësacua yëse'ere yo'oye gare se'e yëye beoye ba'iyë. ²⁵ Yureca, mai yua Riusu Espíritu cayete te'e ruiñe yo'ojën, Espíritu yo'o güeseyete si'a bainni masi güeseñu cayë.

²⁶ Ro mai yëse'ere gare ro'taye beoye ba'ijëen, ro mai ba'iyete ta'yejeiye èñoñe beoye ba'ijëen, sa'ñeña gu'aye caye beoye ba'ijëen, yequécua quë'rë re'oye ba'iyete ro ëa ñañañe beoye bañuni.

Ayúdense unos a otros

6 ¹ Yureca, yë'ë bain sanhuë, mësacua bain jubë ba'icuare ba'iguëbi Riusuni gu'aye yo'otoca, mësacua Riusu Espírituni ye'yesi'cua yua ja'an bainguëni bojora'rë yihuojën, re'oye yo'oye baguëni bëiñe beoye masi güesejë'en. Ja'nca masi güesejën, mësacua'ga ñäre bajën, güina'ru gu'aye yo'oma'iñe cajën ba'ijë'en. ² Sa'ñeña ba'iyete jo'caye beoye ro'tajën, sa'ñeña conjën, gu'aye yo'oma'iñete si'a jëja yihuojën ba'ijë'en. Ja'nca conjën ba'itoca, Cristo yëye'ru te'e ruiñe yo'ojën ba'iyë.

³ Yequécuabi ja'ansi'cua ba'iyete ro'tajën, Riusuni gare gu'aye yo'oma'iguë'ë yë'ë cajënnä, mësacua yua ja'nca ta'yejeiye camajën ba'ijë'en. Ja'nca catoca, te'e ruiñe cama'iñë. ⁴ Mësacua yo'ojën ba'iyete ñajën, Riusu cocareba cani jo'case'ere te'e ruiñe ro'tajën, Riusu ñañañe'ru mësacua ba'iyete ñajën ba'ijë'en. Ja'nca ñajën, mësacuabi re'oye yo'ojën ba'itoca, Riusuni surupa cajën bojojën ba'ijë'en. Mësacua bain yo'oye'ru

quë'rë re'oye yo'ojën ba'itoca, ta'yejeiye camajën ba'ijë'en. ⁵Riusu se'gabi mësacua yo'ojën ba'ise'ere ëñani bojotoca, re'oye ro'tajëen bojojë'en. Riusubi ëñani bojoma'itoca, mësacua se'gabi mësacua recoyo yo'oyete baguëni te'e ruiñe senni achajën, baguë coñe se'gare ro'tajë'en.

⁶Mësacuabi Riusu cocarebare ye'yejën, yequëbi masiye ye'yoguëna, ba ye'yoguëni re'oye ro'ijëen, baguëni re'oye bojo güesejë'en.

⁷Yureca, gare coque güeseye beoye ba'ijë'en. Riusu yëye'ru tin yo'otoca, baguë bënni senjoja'ñete jëaye gare porema'iñë. Riusubi si'a bain yo'ojën ba'iyete ëñani, ga bainguëni yo'oja'yete cuencueni re'huacaiji.

⁸Mësacuabi yua ro mësacua yëse'e se'gare yo'ojën ba'itoca, mësacuabi ro sa'ntijën, bënni senjos'i'cua ba'ija'cua'lë. Mësacuabi Riusu Espíritu yëye se'gare yo'ojën ba'itoca, mësacua ai bojoreba bojo recoyo huanoñe ba'ijëen, Riusu naconi si'arëen ba'ijëen, gare junni huesëye beoye ba'ija'cua'lë. ⁹Ja'nca ba'ija'cua sëani, ai yo'ojën ba'ito'ga, Riusu Espíritu yo'o caye se'gare jo'caye beoye te'e ruiñe yo'ojën ba'ijë'en. Ja'an yo'ore jo'caye beoye yo'ojën ba'itoca, Riusu cuencuesirën ti'anguëna, Riusubi maini ai ta'yejeiyereba bojo güeseja'guë'bi. ¹⁰Ja'nca sëani, mai porese'e'ru si'a bainni re'oye yo'ojën bañuni. Cristo bainreba, mai jubëre concua, ja'ancuare quë'rë ta'yejeiye re'oye yo'ojën bañuni cayë yë'ë.

Advertencias y saludos finales

¹¹Yureca, mësacuani despidie bi'raguë, yë'ë se'gabi mësacuani cocare yihuoguë toyayë. Yë'ë jai letra toyase'ere ëñani, yë'ë toyase'ere masijë'en. ¹²Ba coquejën ye'youabi mësacuana ti'anjën, bainbi maire re'oye ëñajëen ba'ija'bë cajën, mësacuani go neño ga'nire tëyo güeseye ro'tayë. Cristo junni tonse'ebi tëani baja'yete quëani achocuareta'an, judío ëja bainbi bacuani je'o bama'iñe cajën, mësacua go neño ga'nire tëyo güeseye ro'tayë. ¹³Bainni ja'nca tëyo güeseye ro'tacuabi Moisés ira coca toyani jo'case'ere yo'oye ro'tama'iñë. Mësacua tëyo güeseja'yete ëñajëen, Mësacuani ai re'oye yo'o conhuë cajën, ja'anre ai ta'yejeiye cani achoye ro'tajëen ba'iyë bacua. ¹⁴Ja'nca ta'yejeiye cani achocuata'an, yë'ëca Jesucristo yo'oguë ba'ise'e se'gare ta'yejeiye cani achoye ro'taguë ba'iyë yë'ë. Baguëbi crusu sa'cahuëna junni tonguëna, Riusu bainreba ba'iyë poryeyë mai. Ja'nca cani achoye ro'taguë sëani, ñen yija ba'iyete ye'yesi'cua yo'ojën ba'iy'e'ru gare yo'oye yëma'iguë ba'iyë yë'ë. Bacua yëse'e'ru yo'oye, bacua se'gare'ru huanoñe ba'iyë, ja'anre gare yëma'iguë ba'iyë yë'ë. ¹⁵Ja'nca ba'iguëbi bain go neño ga'ni tëyose'rere cato, ëmëje'en yo'ose'e se'ga ba'iguëna, ta'yejeiye ro'tama'iñë yë'ë. Bain recoyo mame re'huase'ere cato, sa'nahuë yo'ose'e ba'iguëna, ai ta'yejeiye ro'tayë yë'ë. ¹⁶Riusubi mame recoyo re'huaguëna, bacua ja'anrë yo'ojën ba'ise'ere gare jo'cani, Espíritu yëye'ru te'e ruiñe yo'ojën ba'icuare cu'leguë, baguë

bainre bacuare re'huani baguë, bacuare ai re'oye conguë, bacuani ai bojo güeseji. Yequécua, Espíritu yéye'rú yo'oye güecuabi, Israel bainguë sëani Riusu re'o bainguë'ë yé'lë cajën ba'licua, ja'ancuare cu'ema'iji Riusu.

17 Yureca, yé'ë yihuo cocare cani tējihuë yé'ë. Yequécuabi yé'lëre cajën, Cristo cuencuesi'quë beoji baguë, yé'lëre cajënnna, bacuabi rani, yé'ë ja'si nesiruanre èñaja'bë. Jesucristo yo'ore conguëna, yequécuabi yé'ëni huaë'ë. Ja'nca sëani, Jesucristoni te'e ruiñe yo'o conguë ba'liyë yé'ë.

18 Yureca, yé'ë bain sanhuë, mai Èjaguë Jesucristoni mësacuare senni achaguë, mësacuani recoyo te'e zi'inni ba'iguë, mësacuani bojo güeseja'guë cayë yé'ë. Ja'nca raë'ë. Amén.